

**Санитария-эпидемиологик осойишталик  
ва жамоат саломатлиги хизмати  
Қашқадарё вилоят бошқармасининг 2022  
йил «15» «август»даги «46т§2» сон  
буйруғига 4-илова**

**Ўзбекистон Республикаси Санитария-эпидемиологик осойишталик  
ва жамоат саломатлиги хизмати тизими учун ажратилаётган давлат бюджети, халқаро  
молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотларининг кредит ва  
грантлари ҳисобидан товарлар (ишлар, хизматларни) харид қилиш бўйича комиссия  
иш фаолиятини тартибга солиш**

**РЕГЛАМЕНТИ**

**I. Умумий қоидалар**

1. Ушбу регламент Ўзбекистон Республикаси 2021 йил 22 апрелдаги ЎРҚ-684-сонли “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 16 июлдаги ПҚ-3857-сонли “Халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари иштирокидаги лойиҳаларни тайёрлаш ва амалга ошириш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарорига асосан Ўзбекистон Республикаси Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати тизими учун ажратилаётган давлат бюджети, халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотларининг кредит ва грантлари ҳисобидан товарлар (ишлар, хизматларни) харид қилиш бўйича комиссия (*кейинги ўринларда – харид комиссияси*) иш фаолиятини тартибга солишдан иборат.

**II. Ушбу регламентнинг амал қилиш соҳаси**

1. Ушбу регламент Ўзбекистон Республикаси 2021 йил 22 апрелдаги ЎРҚ-684-сонли “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 16 июлдаги ПҚ-3857-сонли “Халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари иштирокидаги лойиҳаларни тайёрлаш ва амалга ошириш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарорига асосан таркиб топган харид комиссияси томонидан ўтказиладиган ва тартибга солинадиган харидларга нисбатан қўлланилади.

**III. Харидлар тўғрисидаги қонунчилик**

1. Харид комиссияси Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси, Ўзбекистон Республикаси Бюджет кодекси, Ўзбекистон Республикаси 2021 йил 22 апрелдаги ЎРҚ-684-сонли “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 16 июлдаги ПҚ-3857-сонли “Халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари иштирокидаги лойиҳаларни тайёрлаш ва амалга ошириш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарори ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига асосан ўз иш фаолиятини амалга оширади.

2. Харид комиссияси агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари ва халқаро молия институтлари ҳамда хорижий ҳукумат молия ташкилотлари (*кейинги ўринларда – ХМИ/ХХМТ деб юритилади*) харид қилиш бўйича қўлланмаларига асосан ўз фаолиятини амалга оширади.

**IV. Асосий тушунчалар**

**харидлар** – буюртмачиларининг товарларга (ишларга, хизматларга) бўлган

эҳтиёжларини пулли асосда таъминлаш жараёни;

**буюртмачи** — харидларни амалга оширувчи юридик шахс;

**харидлар тўғрисидаги шартнома** — буюртмачи ва харидларнинг ижрочиси ўртасидаги харидлар бўйича ҳуқуқлар ва мажбуриятларни белгилаш, ўзгартириш ёки бекор қилиш тўғрисидаги келишув;

**харидларнинг субъектлари** — давлат буюртмачиси, харид қилиш тартиб—таомиллари иштирокчиси, харидларнинг ижрочиси, харид комиссияси, харидлар электрон тизимининг оператори, ихтисослашган ташкилот ва эксперт, эксперт ташкилоти;

**дастлабки малака танлови** — харид қилиш ҳужжатларида белгиланган техник, иқтисодий, ташкилий ва бошқа ўзига хос хусусиятларга мувофиқ бўлган харид қилиш тартиб—таомилларини ўтказишга қўйиладиган малакали харид қилиш тартиб—таомиллари иштирокчиларини танлаб олишнинг харид комиссияси томонидан ўтказиладиган тартиб—таомили;

**захирадаги ғолиб** — харид қилиш тартиб—таомиллари якунлари бўйича харид комиссиясининг қарорига мувофиқ ғолибнинг таклифидан кейинги энг мақбул таклифни тақдим этган деб топилган харид қилиш тартиб—таомиллари иштирокчиси;

**энг яхши таклифларни танлаш** — харид қилиш тартиб—таомилларининг бир нечта иштирокчисидан олинган таклифларни таққослаш асосида харидларни амалга оширишнинг рақобатли усули;

**тендер** — харидни амалга оширишнинг рақобатли тартиб—таомили воситасида харидларнинг ижрочисини аниқлаш тартиб—таомилларини назарда тутувчи танлов бўлиб, унинг натижаларига кўра харидлар тўғрисидаги шартномани бажаришнинг энг яхши ва мақбул шартларини таклиф этган харид қилиш тартиб—таомилларининг иштирокчиси ғолиб деб топилади;

**харид қилиш тартиб—таомили** — харидларни амалга ошириш билан боғлиқ ҳаракатлар мажмуи ва ХМИ/ХХМТ иштирокидаги лойиҳалар доирасида товар (ишлар ва хизматлар)ни харид қилиш бўйича, шу жумладан «тайёр ҳолда топшириш» шартлари асосидаги, ҳаракатлар мажмуи. Харид тартиб—таомиллари харид режасини келишиб олиш санасидан то тузилган контрактларни рўйхатга олиш санасига қадар бўлган даврни ўз ичига олади;

**харид қилиш тартиб—таомиллари иштирокчисининг аффилланган шахси** — қарор қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган ва (ёки) харид қилиш тартиб—таомиллари иштирокчиси томонидан қарорлар қабул қилишга таъсир кўрсатадиган, шу жумладан ёзма келишув асосида таъсир кўрсатадиган жисмоний ёки юридик шахс, шунингдек харид қилиш тартиб—таомиллари иштирокчисига нисбатан шундай ҳуқуққа эга бўлган жисмоний ёки юридик шахс;

**эълон** — харидларни амалга ошириш усули, талаблари ва шартлари, таклифларни тақдим этиш муддатлари ҳамда тартиби кўрсатилган, махсус ахборот портали, оммавий ахборот воситалари ва сайтлар орқали харидларнинг электрон тизимида буюртмачи томонидан жойлаштириладиган бўлажак харидлар тўғрисидаги ахборот;

**ғолиб** — харид қилиш тартиб—таомиллари якунларига кўра таклифи энг мақбул деб топилган харид қилиш тартиб—таомиллари иштирокчиси;

**лойиҳани амалга ошириш (мувофиқлаштириш) гуруҳи (кейинги ўринларда — ЛАОГ)** — қонунда белгиланган тартибда лойиҳани амалга оширишни қўллаб—қувватлаш мақсадида лойиҳа ташаббускори томонидан тузиладиган бўлинма (ташкилот);

**дастлабки баҳолаш ҳужжати** — ХМИ/ХХМТ услубиётига мувофиқ тайёрланган ва ХМИ/ХХМТ баҳолаш ҳужжатини тайёрлашда таянч бўлиб хизмат қиладиган, амалга оширилиши режалаштириладиган лойиҳанинг асосий параметрларини белгилайдиган лойиҳа олди ҳужжати;

**хорижий ҳукумат молия ташкилотлари** (*кейинги ўринларда – ХХМТ*) — Ўзбекистон Республикасида лойиҳаларни молиялаштириш ёки биргаликда молиялаштиришни, амалга ошираётган хорижий ҳукумат молия ташкилотлари, шу жумладан Ўзбекистон Республикаси (Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати) номидан ёки Ўзбекистон Республикаси кафиллиги остида қарзлари (кредитлари) жалб этилаётган давлат банклари ва тараққиёт жамғармалари, Эксимбанклар;

**ижро агентлиги** — лойиҳани амалга ошириш учун масъул ташкилот (ташкилотлар);

**ҳалқаро молия институтлари** (*кейинги ўринларда – ХМИ*) — давлатлараро битимлар асосида тузилган, Ўзбекистон Республикаси аъзо бўлган молиявий ва иқтисодий ташкилотлар;

**тармоқ илмий–техник кенгаши** (*кейинги ўринларда – ТИТК*) — тармоқ вазирликлари ва идоралари ҳузурида ташкил этилаётган, лойиҳаларни амалга ошириш мақсадга мувофиқлиги ва имкониятларни ўрганувчи коллегиял орган. ТИТК йўқлигида, унинг функцияларини ушбу регламентга мувофиқ лойиҳа ташаббускори томонидан тузилган коллегиял орган бажаради;

**харидлар режаси** — зарурият бўлганида, янгиланиши ва ўзгартирилиши мумкин бўлган, ХМИ/ХХМТ билан келишилган ҳамда лойиҳанинг ТИА қисми ва лойиҳа олди ҳужжати ҳисобланган, лойиҳа бўйича харидларнинг режалаштирилган услуб, тамойил ва асосий параметрлари рўйхатини ўз ичига олган ҳужжат;

**имзо қўювчи** — ХМИ/ХХМТ билан молиявий битимни, шартномаларни, баёнларни ва харидларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ҳужжатларни имзолашга ваколатли вазирлик, идора, ташкилот раҳбари ёки унинг ўринбосари;

**лойиҳа олди ҳужжатлари** — баҳолаш ҳужжати, харидлар режаси, лойиҳанинг ТИА ва харид ҳужжатларини қамраб олган ҳамда таклиф этилган параметрларда лойиҳани амалга оширишнинг имконияти ва мувофиқлигини асослаб берувчи ҳужжатлар;

**лойиҳа ҳужжатлари** — лойиҳанинг тасдиқланган ТИА асосида ишлаб чиқиляётган ҳамда қурилишнинг смета қиймати, архитектура–шаҳарсозлик ва техник ечимларини қамраб олган ҳужжатлар;

**лойиҳа битими** — лойиҳа ташаббускори ёки лойиҳа ижро агентлиги билан билан ХМИ/ХХМТ ўртасидаги битим;

**ХМИ/ХХМТ харидлар бўйича раҳбарлиги** — ХМИ/ХХМТ томонидан тасдиқланган, ХМИ/ХХМТ лойиҳа бўйича товарлар (ишлар ва хизматлар) харидини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича талабларни назарда тутган ҳужжатлар;

**техник кўмаклашиш** — натурал ва/ёки пул шаклида тажриба–конструкторлик ишларини олиб бориш, илмий ёки бошқа тадқиқотлар, таълим, ходимлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш, консultasiон хизматлар кўрсатиш, асбоб–ускуна ва технологияларни харид қилиш ва қонунчиликка мувофиқ бошқа мақсадларда ХМИ/ХХМТ томонидан ажратиляётган мақсадли маблағлар;

**лойиҳанинг техник–иқтисодий асослануви** (*кейинги ўринларда – лойиҳанинг ТИА*) — ХМИ/ХХМТ иштирокида, МФИ/ИПФО услубиётини ҳам ҳисобга олиб тайёрланган ва лойиҳанинг прогноз параметрларини белгилаб берувчи лойиҳа олди ҳужжати;

**молиявий битим** — лойиҳаларни амалга ошириш учун молиялаштиришни назарда тутган Ўзбекистон Республикаси ёки Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан ХМИ/ХХМТ билан имзоланаётган, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Давлат кафолати остида лойиҳа ташаббускорлари томонидан имзоланаётган қарз битими, молиялаштириш тўғрисидаги битим, Истиснаа битими ёки ва бошқа молиявий битимлар.

## **V. Харидларнинг асосий принциплари**

Харидларининг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:  
касбий маҳорат ва масъулиятлилик;  
асосланганлик;  
молиявий маблағлардан фойдаланишнинг оқилоналиги, тежамкорлиги ва самарадорлиги;  
очиқлик ва шаффофлик;  
рақобат ва холислик;  
мутаносиблик;  
давлат харидлари тизимининг ягоналиги ва яхлитлиги;  
коррупцияга йўл қўймаслик.

Ушбу регламентда келтирилган асосий принциплар агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг харидлар тўғрисидаги қонунчилигида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартномаларда ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида келтирилган принциплар ҳам харид комиссия иш жараёнида қўлланилади.

Харидларининг асосий принциплар харидларнинг барча жараёнлари ва босқичларида қўлланилади.

## **VI. Манфаатлар тўқнашуви**

Манфаатлар тўқнашуви бевосита ёки билвосита шахсий манфаатдорлик шахснинг мансаб ёки хизмат мажбуриятларини лозим даражада бажаришига таъсир кўрсатадиган ёхуд таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда унинг шахсий манфаатдорлиги билан харидлар субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ўртасида қарама-қаршилик юзага келадиган ёхуд юзага келиши мумкин бўлган ҳар қандай вазиятдир, шунингдек аффилланганликнинг мавжуд бўлиши.

Давлат буюртмачисининг, ихтисослашган ташкилотнинг, эксперт ташкилотининг мансабдор шахслари ва бошқа ходимлари, шунингдек харид комиссиясининг аъзолари ҳамда экспертлар харид қилиш тартиб-таомилларини амалга оширишда ўз иштирокидаги харидларга доир битимнинг натижаси бўлган ҳар қандай шахсий фойдани бевосита ёки билвосита олиш ҳуқуқига эга эмас.

Шу билан бирга:

харид қилиш тартиб-таомилларни амалга оширишда бошқа харид қилиш тартиб-таомиллари субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига зарар етказадиган ҳамда ушбу ҳуқуқлар ва қонуний манфаатларни чеклайдиган ҳар қандай манфаатлар тўқнашуви кўринишларининг олдини олиши шарт;

ҳар қандай эҳтимол тутилган, тахмин қилинаётган ёки мавжуд манфаатлар тўқнашуви ҳақидаги ахборотнинг ошкор қилинишини кафолатлаши керак.

Мавжуд бўлган ёки тахмин қилинаётган манфаатлар тўқнашуви тўғрисида хабар топган, ушбу модданинг иккинчи қисмида кўрсатилган шахслар бу ҳақда бевосита раҳбарини ҳамда харидлар соҳасидаги ваколатли органни хабардор этиши шарт. Манфаатлар тўқнашуви мавжудлиги тўғрисидаги ахборотларни олган раҳбар унинг олдини олиш ёки уни бартараф этиш бўйича ўз вақтида чоралар кўриши ва харидлар соҳасидаги ваколатли органни кўрилган чоралар тўғрисида хабардор қилиши шарт.

## **VII. Харид комиссияси томонидан тартибга солишнинг асосий мақсадлари**

Ўзбекистон Республикасининг Инвестиция дастурини ва бошқа давлат дастурларини бажариш;

Давлат хизматларини кўрсатиш учун харидлар субъектларига қулай муҳитни шакллантиришдан, шунингдек харидларни амалга оширишда коррупцияга ва қонунчиликнинг бошқача тарзда бузилишларига қарши курашишдан иборат.

### **VIII. Харид комиссияси**

Харид комиссияси харид қилиш тартиб–таомилларини ташкил этиш ва ўтказиш чоғида давлат буюртмачиси томонидан шакллантириладиган, ушбу тартиб–таомилларни ўтказиш тартибида шакллантирилиши талаб этиладиган коллегиял органдир.

Харид комиссияси ишининг асосий мақсади харид қилиш тартиб–таомиллари иштирокчиларининг таклифларини буюртмага мувофиқлик даражаси бўйича ҳолис баҳолашдан ва тартибга солишдан ҳамда харидлар рақобатлашув усуллари орқали амалга оширилганда ғолибни (ғолибларни) танлашдан иборат.

Харид комиссияси давлат буюртмачиси ҳузурида фаолият кўрсатадиган, давлат буюртмачисининг тегишли қарорлари билан шакллантириладиган ва тарқатиб юбориладиган органдир.

Харид комиссияси тоқ сонли аъзолардан иборат бўлади, унинг аъзолари таркиби ва сони харид қилиш тартиб–таомилининг турига боғлиқ бўлади ҳамда қонунчиликка мувофиқ ва олинаётган товарнинг (ишнинг, хизматнинг) хусусиятлари инобатга олинган ҳолда ўзгартирилиши мумкин.

Харид комиссияси аъзолари ҳолис бўлиши ва харид қилиш тартиб–таомили ғолибини танлашдан шахсан манфаатдор бўлмаслиги керак.

Харид комиссиясининг ишига раис раҳбарлик қилади, у харид комиссияси мажлисларини чақиради ва олиб боради, овозга қўйишни ва харид комиссияси томонидан қабул қилинган қарорларни эълон қилади, шунингдек харид комиссияси мажлисларининг баённомаларини харид комиссияси аъзолари томонидан имзоланганидан сўнг имзолайди. Харид комиссияси раиси йўқлигида унинг вазифаларини ўринбосари ёки раис томонидан ваколатланган комиссия аъзоси бажаради.

Харид комиссияси баёни ишчи орган томонидан бир иш кунда тузилади ва кейин икки кун муддатда комиссия аъзолари ва раисга имзолаш учун тақдим этилади.

Харид комиссияси йиғилишлари баёнларини рўйхатдан ўтказиш махсус журналда таъминланади ва унда қуйидаги маълумотлар бўлиш керак:

Йиғилиш санаси;

йиғилиш баённомаси тасдиқланган сана;

баёни рўйхатга олиш рақами;

йиғилишда муҳокама қилинган мавзу ва масалалар.

Харид комиссиясининг ҳар бир аъзоси овоз беришда ёқлаб овоз бериши, қарши овоз бериши ёки унда иштирок этишдан бош тортиши мумкин. Харид комиссиясининг раиси овоз беришда иштирок этишдан бош тортиш ҳуқуқига эга эмас.

Харид комиссиясининг мажлислари харид комиссияси аъзолари ҳозирлигида юзма–юз ўтказилади. Юзма–юз мажлислар видеоконференциялар (телеконференциялар ва ҳоказо) шаклида ўтказилиши мумкин.

Харид комиссияси энг яхши таклифларни танлашни ва тендерни электрон шаклда ўтказиш чоғида ахборот–коммуникация технологиялари воситаларидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб овоз бериш ҳуқуқига эга.

Харид комиссияси харидларнинг предметидан келиб чиққан ҳолда, ўз фаолиятини амалга ошириш учун экспертларни, шунингдек бошқа манфаатдор вазирликлар, идоралар ва давлат буюртмачисининг юқори турувчи ташкилоти мутахассисларини жалб этиш мумкин.

Ваколатли орган вакилини бошқа давлат буюртмачисининг харид комиссияси таркибига киритишга йўл қўйилмайди.

Харид комиссияси тўғри шакллантирилиши учун давлат буюртмачиси масъулдир.

Харид комиссияси қарори харид комиссияси аъзолари умумий сонининг кўпчилиги овози билан қабул қилинади.

Овозлар тенг бўлиб қолган тақдирда харид комиссияси раисининг овози ҳал қилувчи овоз бўлади.

Харид комиссияси аъзоларида харид қилиш тартиб–таомиллари иштирокчилари билан аффилланганлик хусусиятига эга алоқалар мавжуд бўлган тақдирда, харид комиссиясининг бундай аъзоси бу масала кўриб чиқилган мажлисда ўзини ўзи рад этиши ва мазкур масала бўйича овоз беришда иштирок этмаслиги керак, бу ҳақда харид комиссияси мажлисининг баённомасида қайд этилади.

Агар харид комиссиясига мазкур комиссия аъзосининг аффилланганлиги мавжудлиги тегишли масала юзасидан қарор қабул қилингунига қадар маълум бўлиб қолган бўлса, унинг ўзи эса ўзини ўзи рад этмаган бўлса, бундай аъзонинг мазкур масала бўйича овоз беришига йўл қўйилмайди.

Агар харид комиссиясига тегишли масала бўйича овоз берган мазкур комиссия аъзосининг аффилланганлиги мавжудлиги қарор қабул қилинганидан кейин маълум бўлиб қолган бўлса, бундай аъзонинг овози мазкур масала бўйича овоз бериш натижаларидан чиқариб ташланади.

Харид комиссияси қуйидаги вазифаларни бажаради:

харид қилиш ҳужжатларини келишади;

таклифлар қабул қилиш муддатларини белгилайди;

таклифларни очиш тартиб–таомилларини белгилайди;

таклифларни баҳолаш мезонларини ва усулларини белгилайди;

зарур бўлганда таклиф киритиш тартибини, ҳажминини ва уни таъминлаш шаклини белгилайди;

харид қилиш тартиб–таомили иштирокчиларининг таклифларини очишни амалга оширади;

дастлабки малака танловини ўтказди, агар харид қилиш ҳужжатлари шартларида бу назарда тутилган бўлса;

зарур бўлганда дастлабки малака танлови натижаларини ҳисобга олган ҳолда қарор қабул қилади;

зарур бўлганда баҳолаш гуруҳини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилади;

харид қилиш тартиб–таомилларининг рақобатлашув турлари ғолибини ва зарур бўлганда захирадаги ғолибни белгилайди ёки савдони амалга ошмаган деб топади.

Харид комиссияси харидлар ижрочисини аниқлаш тартиб–таомилларининг харидлар тўғрисидаги қонунчилик ва ХМИ/ХХМТ қоидалари ҳамда қўлланмалари талабларига мувофиқлиги, ўзи қабул қилаётган қарорларнинг асослилиги ва беғаразлиги учун жавобгар бўлади.

Зарур бўлганда, харид ҳужжатларини ва тақдим этилган таклифларни кўриб чиқиш, баҳолаш ва таққослаш учун комиссия экспертларини жалб қилиш ёки баҳолаш гуруҳларини тузиш ҳуқуқига эга.

Харид комиссияси харидларнинг бошқа субъектлари томонидан амалга ошириладиган ҳаракатлар учун жавобгар бўлмайди.

Харид комиссияси томонидан ўз ваколати доирасида қабул қилинадиган қарорлар давлат буюртмачиси ва харид қилиш тартиб–таомиллари иштирокчилари учун мажбурийдир.

Харид комиссияси томонидан ўз ваколати доирасида қабул қилинадиган қарорлар фақатгина ушбу комиссия томонидан қўшимчалар ва ўзгаришлар кирита олади.

#### **IX. Ихтисослашган ташкилот, ЛАОГ ва ишчи орган харидларни амалга ошириш доирасидаги иштироки**

Ихтисослашган ташкилот давлат буюртмачисининг топшириғига кўра товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) харидларни амалга оширишни ташкил этиш бўйича шартномага асосан пулли асосда хизматлар кўрсатиш ҳуқуқига эга бўлган юридик шахсдир.

Давлат буюртмачиси ва харид комиссияси харид қилиш тартиб–таомилларини ўтказишни ташкил этиш мақсадида ихтисослашган ташкилотни жалб қилишга ҳақли.

Шартноманинг муҳим шартларини белгилаш ва шартномани имзолаш фақат давлат буюртмачиси томонидан амалга оширилади.

Ихтисослашган ташкилотни жалб қилиш Ўзбекистон Республикаси давлат харидлари тўғрисидаги Қонунда белгиланган талаблар ва мезонлар асосида давлат буюртмачиси томонидан амалга оширилади.

Ихтисослашган ташкилотлар харидларни ўтказишни ташкил этиш бўйича хизматлар кўрсатиш учун қуйидаги талабларга мувофиқ бўлиши керак:

юридик шахс мақомига эга бўлиши;

ихтисослашган ташкилотнинг муассислари орасида хариднинг бошқа субъектлари бўлмаслиги;

харидларни ўтказишни ташкил этиш билан боғлиқ хизматларни кўрсатиш бўйича амалий тажрибага эга бўлган бир нафардан кам бўлмаган ходимга эга бўлиши;

махсус ахборот порталига уланиш имконини таъминловчи дастурий–техник воситаларга эга бўлиши.

Ихтисослашган ташкилот давлат буюртмачисидан харид тартиб–таомилларини ўтказишни ташкил этиш бўйича хизматлар кўрсатиш учун зарур ахборотни олиш ҳуқуқига эга.

Ихтисослашган ташкилот:

давлат буюртмачисининг талабига биноан харид қилиш тартиб–таомилларини ўтказишни ташкил этишнинг исталган босқичида амалга оширилган ишлар тўғрисида ҳисобот тақдим этиши;

харидларнинг асосий принципларига риоя этган ҳолда хизматлар кўрсатиши;

харид қилиш тартиб–таомилларининг инсофсиз иштирокчиларнинг харидларда иштирок этишига йўл қўймаслик бўйича чоралар кўриши;

ҳар бир харид учун харид қилиш тартиб–таомилларини ўтказишни ташкил этиш учун масъул бўлган шахсни белгилаши;

харид қилиш тартиб–таомилларини Ўзбекистон Республикаси давлат харидлари тўғрисидаги Қонунда белгиланган талаблар ва мезонлар асосида ташкил этиши шарт.

Ихтисослашган ташкилот қуйидаги хизматларни кўрсатади:

товарнинг (ишнинг, хизматнинг) бошланғич нархини аниқлайди, бундан қонунчиликда белгиланган ҳоллар мустасно;

маркетинг тадқиқотларини ва бошқа тадқиқотларни ўтказди;

реклама ишларини ташкил этади;

харид қилиш тартиб–таомилларини ўтказиш тўғрисидаги хабарномалар, эълонлар матнларини, харид қилиш ҳужжатларини расмийлаштиради;

харид қилиш тартиб–таомиллари талаблари, шартлари ва улар бўйича тушунтиришлар матнларини қонунчиликка мувофиқ тайёрлайди;

давлат буюртмачисига харид қилиш тартиб–таомилларининг турини таклиф қилади;

давлат буюртмачисининг ёзма мурожаатига кўра харидларнинг тартиби ва муддатлари тўғрисидаги ахборотни харидларнинг электрон тизимига ва махсус ахборот порталига, оммавий ахборот воситаларига қонунчиликка мувофиқ жойлаштиради;

ғолиблар билан имзоланадиган шартномалар лойиҳаларини тайёрлайди;

давлат буюртмачисининг ёзма топшириғига кўра бўлажак харидлар тўғрисидаги эълонларни фақат молиялаштириш манбалари мавжудлиги тасдиқланган тақдирда, жойлаштиради;

давлат буюртмачисининг ёзма топшириғига кўра харид қилиш тартиб–таомиллари иштирокчиларига ўз таклифларининг амал қилиш муддатини муайян муддатга узайтириш тўғрисидаги таклиф билан мурожаат қилади;

харид комиссияси мажлисларининг баённомаларини расмийлаштиради;

харид қилиш тартиб–таомилларини ўтказиш якунлари бўйича ҳисоботлар тузади;

харид қилиш тартиб–таомилида иштирок этиш учун таклифномалар юборилишини таъминлайди.

Ихтисослашган ташкилот ёки унинг аффилиланган шахси ўзи ташкилотчи бўлган харид қилиш тартиб–таомилида харид қилиш тартиб–таомиллари иштирокчиси сифатида қатнашиши мумкин эмас.

Давлат буюртмачиси ихтисослашган ташкилотни белгиланган талабларга мувофиқ жалб этиш учун жавобгардир.

Харидларнинг амалга оширилиши чоғида ихтисослашган ташкилот томонидан Қонун ва бошқа қонунчилик ҳужжатлари талаблари бузилган ҳолларда жавобгарлик давлат буюртмачиси ва ихтисослашган ташкилот зиммасига юклатилади.

Давлат буюртмачиси ва харид комиссияси ҳамда ХМИ/ХХМТ қарори, келишуви ёки топшириғига асосан ихтисослашган ташкилот вазифаларини ХМИ/ХХМТ томонидан молиялаштирилаётган тегишли лойиҳа ЛАОГ юклатилиши ва бажариши мумкин. ЛАОГ ихтисослашган ташкилот вазифаларини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган харажатлар ХМИ/ХХМТ томонидан молиялаштирилаётган тегишли лойиҳа доирасида давлат буюртмачиси ва харид комиссияси билан келишилган ҳолда молиялаштирилиши мумкин.

Харид комиссияси харид жараёнининг барча босқичларида етарли салоҳиятга эга бўлган мутахассислар, давлат буюртмачиси ва ЛАОГ ходимларидан таркиб топган ишчи гуруҳ ташкил этиш ҳуқуқига эга. Харид комиссияси ишчи гуруҳи амалдаги харид жараёнида харид комиссияси қарори ва топшириқларига асосан бажарган иши ва тайёрлаган харид билан боғлиқ бўлган барча ҳужжатларнинг сифатига, оқилоналигига ва тўғри тайёрланганлигига ўрнатилган тартибда жавобгардир.

ЛАОГ харид тартиб–таомилларини ташкил қилиш учун масъул орган сифатида белгиланиши мумкин. Агарда ХМИ/ХХМТ томонидан молиялаштирилаётган тегишли лойиҳа доирасида ЛАОГ тузиш назарда тутилмаган бўлса, унда лойиҳа ташаббускори томонидан тайинланган консалтинг компанияси ёки у томонидан ташкил этилган масъул гуруҳ ишчи орган вазифасини бажаради.

Ишчи орган давлат буюртмачиси билан ва харид комиссияси билан келишиб:

харид ҳужжатларини ишлаб чиқади, расмийлаштиради ва келишиб олади, дастлабки малакавий танлаб олишни ташкил қилади ҳамда ХМИ/ХХМТ қоидалари ва тартиб–таомилларига мувофиқ келиб тушаётган буюртмалар (таклифларнинг) эксперт баҳосини амалга оширади;

харидлар санасини эълон қилишдан ёки иштирок этиш тўғрисида таклифномани юборишдан етти кун олдин харид комиссияси кўриб чиқиши учун харид ҳужжатларини юборади;



харид комиссияси аъзоларига харид тартиб–таомиллари билан боғлиқ махфий ҳужжатлар юборилишини таъминлайди;

харид комиссияси баённомаси (қарори) тасдиқлангани ва ХМИ/ХХМТ томонидан маъқулланганидан кейин харид тартиб–таомиллари ҳолиблари билан музокаралар ўтказди;

оммавий ахборот воситаларида эълонлар жойлаштиради ва/ёки таклифномалар юборилишини амалга оширади;

жалб этилаётган экспертлар ва консультантлар фаолиятини мувофиқлаштиради;

агар харид тендер ҳужжатларида кўрсатилган бўлса, тендер олдидан учрашувлар ташкил қилади;

белгиланган тартибда харид иштирокчисининг мақбул таклифини шакллантиради ҳамда харид шартларини тушунтириш мақсадида ёзишмалар олиб боради;

ўтказилган харид тартиб–таомилларининг натижаларига кўра харид қатнашчиларидан келиб тушаётган эътирозлар ва шикоятларга жавоб қайтаради;

даъвогарларни харид (тендер) ҳужжатлари билан таништиради;

харид тартиб–таомиллари иштирокчиларидан аризалар ва буюртмалар (таклифлар) қабул қилади, уларнинг ҳисобга олиниши, сақланиши ва махфийлигини таъминлайди;

харид комиссияси йиғилишлари баённомаларини расмийлаштиради;

харид тартиб–таомиллари амалга ошган ёки амалга ошмаган деб эътироф этиш ёки янги тендер (ретендерни) эълон қилиш тўғрисидаги қарорни харид комиссиясига тасдиқлаш ҳамда ХМИ/ХХМТга маъқуллаш учун киритади;

харид қатнашчиларидан буюртмалар (таклифларни) ўрганиш, баҳолаш ҳамда солиштириш учун тақдим этилган буюртмалар (таклифлар) бўйича сўровномалар юборади ва ёзма равишда қўшимча ахборот ҳамда тушунтиришлар олади.

## **Х. Эксперт, эксперт ташкилоти**

Харид қилиш тартиб–таомилларини ташкил этиш ва амалга ошириш жараёнида маслаҳат ва (ёки) таклифларни кўриб чиқиш, баҳолаш ҳамда таққослаш бўйича хулоса олиш учун экспертлар ёки эксперт ташкилотлари тегишли шартнома асосида жалб этилиши, шу жумладан текин асосда жалб этилиши мумкин.

Эксперт маслаҳат хизматларини кўрсатиш ва (ёки) хулоса бериш учун харидлар предмети билан боғлиқ соҳада махсус билимларга эга бўлган жисмоний шахсдир.

Эксперт ташкилоти ходимлари маслаҳат хизматларини кўрсатиш ва (ёки) хулоса бериш учун харидлар предмети билан боғлиқ соҳада махсус билимларга эга бўлган юридик шахсдир.

Эксперт, эксперт ташкилоти хизматларни давлат харидлари тўғрисидаги қонунчиликка риоя этган ҳолда кўрсатиши шарт.

## **ХІ. Харид қилиш тартиб–таомилларини амалга ошириш турлари**

Харид қилиш тартиб–таомилларини амалга ошириш турлари қуйидагилардан иборат: электрон дўкон;

бошланғич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион;

энг яхши таклифларни танлаш;

тендер;

тўғридан–тўғри шартномалар бўйича амалга ошириладиган харидлар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари билан рухсат этилган харидларнинг бошқа рақобатли турлари.

Харид қилиш тартиб–таомиллари электрон шаклда амалга оширилиши мумкин.

Харидлар халқаро шартнома қоидалари ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида белгиланган харид қилиш тартиб–таомиллари турларига асосан амалга оширилади.

## **ХII. Баҳолаш мезонларига ва тартиб–таомилларига тааллуқли қоидалар**

Иштирокчиларнинг товарлар (ишлар, хизматлар) бўйича харидларга тааллуқли бўлган таклифларини баҳолаш мезонларида:

- нарх;
- етказиб бериш базиси;
- етказиб бериш муддатлари;
- тавсифномалар ва сифат кўрсаткичлари;
- эксплуатация қилиш (фойдаланиш) муддати;
- тўлов ва кафолатлар шартлари;
- муайян даврдаги эксплуатация қилишга, шу жумладан фойдаланиш ва таъмирлашга доир харажатлар;
- қонунчилик талабларига зид бўлмаган бошқа мезонлар назарда тутилади.

Давлат буюртмачиси томонидан белгиланган харид шартларида иштирокчиларнинг таклифларини баҳолаш мезонлари, уларнинг нисбий қиймати, баҳолаш тартиб–таомиллари доирасида баҳолаш мезонларини қўллаш тартиби бўлиши керак.

Иштирокчиларнинг таклифларини баҳолаш ва ғолибни аниқлашда давлат буюртмачиси фақат харид қилиш ҳужжатларида кўрсатилган баҳолаш мезонлари ва тартиб–таомилларидан фойдаланади ҳамда бу мезонлар ва тартиб–таомилларни ушбу ҳужжатларда баён этилган тартибда қўллайди.

Харидларни амалга оширишда экологик муҳитни яхшилашга қўмаклашиш ёки атроф–муҳитга бўлган салбий таъсирни камайтириш мақсадида иштирокчиларнинг таклифларини баҳолаш ва ижрочини аниқлаш жараёнида энергия самарадорлиги, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, экологик жиҳатдан мақбул материаллардан ҳамда иккиламчи хом ашёдан, қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланиш каби мезонлардан ва харид қилинаётган товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) экологик мақбуллигини баҳолашга оид бошқа омиллардан фойдаланилиши мумкин.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

## **ХIII. Харидлар қийматини баҳолашга тааллуқли қоидалар**

Харидлар қийматининг бозор нархларига мувофиқлигини баҳолаш учун давлат буюртмачиси очик ахборот манбаларидаги ахборотлардан ёки бошқа ишончли манбалардан фойдаланади.

## **ХIV. Харидларнинг тили**

Харидлар тўғрисидаги ахборот давлат тили билан бир вақтда бошқа тилларда ҳам эълон қилиниши ва тарқатилиши мумкин. Бошқа тилларда эълон қилинаётган харидлар тўғрисидаги ахборотнинг мазмуни давлат тилида эълон қилинган ахборотга мувофиқ бўлиши керак.

## **ХV. Иштирокчиларга қўйиладиган талаблар**

Иштирокчилар қуйидаги мезонларга мувофиқ бўлиши керак:

- шартномани бажариш учун зарур техник, молиявий, моддий, кадрлар ресурсларининг ҳамда бошқа ресурсларнинг мавжудлиги;
- шартнома тузиш учун қонуний ҳуқуққа эгалик;

солиқлар ва йиғимларни тўлаш бўйича муддати ўтган қарздорликнинг мавжуд эмаслиги; ўзига нисбатан жорий этилган банкротлик тартиб–таомилларининг мавжуд эмаслиги; Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрида қайд этилмаганлиги.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

#### **XVI. Иштирокчиларга қўшимча талаблар қўйиладиган харид**

Давлат буюртмачиси зарур бўлганда товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) ўзига хос хоссаларидан ёки хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда иштирокчиларга қўшимча талаблар белгилашга ҳақли.

Иштирокчиларга қўйиладиган қўшимча талаблар харидларнинг асосий принципларга зид бўлмаслиги керак.

Харид тўғрисидаги ахборотда иштирокчиларга қўйиладиган қўшимча талаблар ушбу ахборот эълон қилинган пайтда кўрсатилган бўлиши керак.

Иштирокчиларга қўшимча талаблар қўйиладиган харид жараёнида иштирок этиш учун иштирокчилар дастлабки малака танловидан ўтади, агар ушбу мезон халқаро шартнома қоидалари ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида ҳамда харид ҳужжатларида белгилаб ўтилган бўлса.

#### **XVII. Таклифларни таъминлаш**

Харид комиссияси иштирокчиларга нисбатан таклифларнинг гаров, кафолат, закатат тарзида ёхуд қонунчиликда назарда тутилган бошқа усулда таъминланиши зарурлиги тўғрисидаги талабни белгилашга ҳақли.

Иштирокчиларга нисбатан таклифларнинг таъминланиши зарурлиги тарзидаги талаб барча иштирокчиларга тааллуқли бўлади ва харидларнинг шартларида кўрсатилади.

Харид комиссияси иштирокчиларга нисбатан таклифларнинг таъминланиши зарурлиги тарзида талаб белгиланган тақдирда, таклифлар юборилгунига қадар иштирокчи давлат буюртмачисига таъминотнинг мақбуллигини тасдиқлаш тўғрисида сўров юборишга ҳақли. Давлат буюртмачиси бундай сўровга икки иш куни давомида жавоб беради.

Давлат буюртмачиси таклифни таъминлаш суммаси тўланишини талаб қилмайди ва таъминлаш тўғрисидаги ҳужжатни бир иш куни давомида қайтаради ёки қуйидаги воқеалардан бири юз берганидан кейин унинг қайтарилишини таъминлайди:

- таклифни таъминлашнинг амал қилиш муддати тугаши;
- шартноманинг кучга кириши ва ушбу шартноманинг бажарилиши таъминланиши, агар бундай таъминлаш харид шартларида талаб этилса;
- харидларнинг бекор қилиниши;
- таклифларни юборишнинг охириги муддати тугагунига қадар таклифнинг чақириб олиниши.

Харидлар халқаро шартнома қоидалари ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида белгиланган қўшимча мезонлар ҳам ушбу бўлим доирасида амал қилади.

#### **XVIII. Музокаралар олиб боришни тақиқлаш**

Харид қилиш тартиб–таомилларини амалга оширишда давлат буюртмачисининг давлат харидлари электрон тизимининг оператори билан ва давлат харидлари электрон тизими операторининг иштирокчи билан, шунингдек давлат буюртмачисининг ёлиб аниқлангунига қадар иштирокчилар билан музокаралар олиб боришига йўл қўйилмайди.

Харид комиссиясининг қарорига асосан фақатгина қўшимча саволлар ва тушинтириш мақсадларида давлат буюртмачисининг давлат харидлари электрон тизимининг оператори билан ва давлат харидлари электрон тизими операторининг иштирокчи билан, шунингдек давлат буюртмачисининг ғолиб аниқлангунига қадар иштирокчилар билан электрон хат айирбошлашига рухсат этилади.

#### **XIX. Харид қилиш ҳужжатлари ва харид қилиш тартиб–таомиллари юзасидан тушунтиришлар**

Иштирокчилар харид қилиш ҳужжатлари ва қўлланилаётган харид қилиш тартиб–таомили юзасидан тушунтиришлар олиш учун давлат буюртмачисига, у томонидан жалб этилган ихтисослашган ташкилотга ёки ЛАОГга мурожаат қилиши мумкин.

Давлат буюртмачиси ёки у томонидан жалб этилган ихтисослашган ташкилот харид қилиш ҳужжатлари ва қўлланилаётган харид қилиш тартиб–таомили юзасидан тушунтириш бериш тўғрисида сўров олганидан кейин сўралган тушунтиришларни икки иш куни ичида тақдим этади.

Харид қилиш ҳужжатлари ва харид қилиш тартиб–таомили хусусида тушунтиришлар харид қилиш ҳужжатлари ва қўлланилаётган харид қилиш тартиб–таомили юзасидан тушунтириш бериш тўғрисидаги сўрови билан бир хил шаклда тақдим этилади.

#### **XX. Иштирокчини харид қилиш тартиб–таомилларида иштирок этишдан четлатиш шартлари**

Харид комиссияси иштирокчини харид қилиш тартиб–таомилларида иштирок этишдан четлатади, агар:

- у тўғрисида Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрида қайд мавжуд бўлса;
- унда солиқлар ва йиғимларни тўлаш бўйича муддати ўтган қарздорлик мавжуд бўлса;
- ўзига нисбатан банкротлик тартиб–таомиллари жорий этилган бўлса;
- иштирокчи харид қилиш ҳужжатларининг малака, техник ва тижорат талабларига жавоб бермаса;

иштирокчи харидлар жараёнида давлат буюртмачиси томонидан бирор–бир хатти–ҳаракатнинг содир этилишига, қарор қабул қилинишига ёки бирор–бир харид қилиш тартиб–таомилининг қўлланилишига таъсир ўтказиш мақсадида давлат буюртмачисининг ёки бошқа давлат органининг исталган ҳозирги ёки собиқ мансабдор шахсига ёки ходимига ҳар қандай шаклдаги ҳақни, ишга ёллаш тўғрисидаги таклифни ёхуд исталган бошқа қимматбаҳо ашёни ёки хизматни бевосита ёхуд билвосита таклиф қилса, берса ёки беришга розилик билдирса;

иштирокчи рақобатга қарши ҳаракатларни содир этса ёки қонунчиликни бузган ҳолда манфаатлар тўқнашувини келтириб чиқарса, шунингдек аффилиланганлик ҳоллари аниқланса.

Харид комиссиясининг иштирокчини харид қилиш тартиб–таомилларида иштирок этишдан четлатиш тўғрисидаги қарори ва бунинг сабаблари харид қилиш тартиб–таомиллари ҳақидаги ҳисоботга киритилади ҳамда улар ҳақида тегишли иштирокчига дарҳол хабар берилади.

#### **XXI. Ғолиб бўлган таклифнинг акцепти ҳамда акцепт учун асослар**

Давлат буюртмачиси ўтказилган харид қилиш тартиб–таомиллари якунлари бўйича ғолиб бўлган таклифнинг акцепти тўғрисида қарор қабул қилади.

- Ғолиб бўлган таклифнинг акцепти қуйидаги ҳолларда амалга оширилиши мумкин, агар:
- харидлар бекор қилинмаган бўлса;
- ғолиб бўлган таклифни юборган иштирокчи четлатилмаган бўлса;
- харид қилиш тартиб–таомиллари бузилмаган бўлса.

#### **XXII. Харидини бекор қилиш**

Давлат буюртмачиси ва харид комиссияси ғолиб бўлган таклиф акцептига қадар исталган вақтда давлат харидини бекор қилиш ҳуқуқига эга. Харид бекор қилинган тақдирда давлат буюртмачиси бундай қарор қабул қилингандан кейин уч иш куни ичида харидларининг электрон тизими орқали ёки оммавий ахборот воситаларида мазкур қарорнинг асослантирилган сабабларини эълон қилади.

Давлат буюртмачиси ва харид комиссияси харид бекор қилинганлиги учун жавобгар бўлмайди, бундан бекор қилиш давлат буюртмачисининг ғайриқонуний ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) оқибати бўлган ҳоллар мустасно.

### **XXIII. Харидлар жараёнидаги чекловлар**

Харидлар жараёнида қуйидагиларга йўл қўйилмайди:

агар иштирокчининг ва (ёки) ушбу иштирокчи ваколатли вакилининг яқин қариндошлари ижрочини танлаш бўйича қарор қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлса, шунингдек давлат буюртмачисининг ёки у томонидан жалб этилган ихтисослашган ташкилот ва ЛАОГнинг вакили бўлса, иштирокчининг харидларда иштирок этишига;

иштирокчиларни камситишга, бошқа иштирокчиларга зарар етказган ҳолда бир иштирокчига имтиёзлар ёки преференциялар тақдим этишга;

манфаатлар тўқнашувига;

харидларни амалга оширишнинг рақобатли бўлмаган усуллари қонунга ҳилоф равишда танлашга, харидлар субъектларига таъсир ўтказишга, харидларда иштирокчиларнинг иштирок этиши тўғрисидаги ахборотни ошкор этишга, уларнинг сонини асоссиз равишда чеклашга ёки уларнинг малакасига қўйилган талабларни оширишга, рақобатга йўл қўймасликнинг, уни чеклашнинг ёки бартараф этишнинг бошқа шаклларига;

харидлар ўтказилиши тўғрисидаги эълоннинг матнига иштирокчилар ўртасида рақобатни чеклайдиган қонунга ҳилоф талабларни киритишга;

нархларни ёки иштирокчиларни саралаш натижаларини бузиб кўрсатиш мақсадида иштирокчиларнинг олдиндан тил бириктиришига;

ишончсиз ёки бузиб кўрсатилган ахборотни тақдим этишга ёки тарқатишга, шунингдек харидлар тўғрисидаги ахборотдан фойдаланишни асоссиз равишда чеклашга;

харидларни амалга оширишнинг рақобатга асосланган усуллари четлаб ўтиш мақсадида харидлар ҳажмини қисмларга бўлиб ташлашга;

иштирокчиларнинг сунъий тарзда пасайтирилган нархлар бўйича таклифлар беришига, кейинчалик шартномани имзолашни ёки уни тегишли тарзда бажаришни рад этишига;

харид таркибига технологик ва функционал жиҳатдан ўзаро бир-бири билан боғлиқ бўлмаган товарларни (ишларни, хизматларни) киритишга;

фирибгарлик, сохталаштириш ва коррупциянинг намоён бўлишига;

молиялаштириш манбалари ва миқдорлари мавжудлиги тўғрисида тасдиқларга эга бўлмаган ёки ажратилган маблағлар ҳажмидан ортиқ миқдордаги харидларни амалга оширишга.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **XXIV. Энг яхши таклифларни танлаш**

#### **Энг яхши таклифларни танлашни ўтказиш мезонлари**

Энг яхши таклифларни танлаш *(кейинги ўринларда – танлаш деб юритилади)* воситасидаги харид қуйидаги шартлар бир вақтнинг ўзида бажарилган тақдирда амалга оширилади:

ғолибни аниқлаш мезонлари товар (иш, хизмат) хариднинг нафақат пул ифодасига, балки миқдорий ва сифат баҳосига ҳам эга бўлади;

товарнинг (ишнинг, хизматнинг) қиймати бир шартнома бўйича базавий ҳисоблаш миқдорининг йигирма беш минг бараваригача (бюджет буюртмачилари учун олти минг бараваригача) бўлган миқдорни ташкил этади.

Агар Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари билан давлат буюртмачиларига тендер ўтказмасдан харидларни амалга ошириш ҳуқуқи берилса, харид қилиш тартиб–таомили хариднинг суммасидан қатъи назар танлаш орқали амалга оширилади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу хариднинг танлаш турига қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **Танлаш ўтказилиши тўғрисидаги эълон**

Танлаш воситасидаги харид тўғрисидаги ахборот давлат буюртмачиси томонидан чекланмаган миқдордаги шахсларга махсус ахборот портали орқали, шунингдек давлат буюртмачисининг хоҳишига кўра — унинг расмий веб–сайтига ёки унинг юқори турувчи органининг расмий веб–сайтига, шунингдек оммавий ахборот воситаларида танлаш ўтказиш тўғрисидаги эълонни ва танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларини жойлаштириш йўли билан маълум қилинади.

Агар Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари билан давлат буюртмачиларига тендер ўтказмасдан харидларни амалга ошириш ҳуқуқи бериладиган бўлса, танлаш ўтказиш тўғрисидаги эълон берилмайди.

Танлаш ўтказилиши тўғрисидаги эълон ва танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатлари давлат буюртмачиси томонидан таклифларни қабул қилиш муддати тугайдиган санадан камида беш иш куни олдин махсус ахборот портали орқали давлат харидларининг электрон тизимига, шунингдек давлат буюртмачисининг хоҳишига кўра — ўзининг расмий веб–сайтига ёки ўзининг юқори турувчи органининг расмий веб–сайтига, шунингдек оммавий ахборот воситаларида жойлаштирилади.

Танлаш ўтказилиши тўғрисидаги эълон қуйидаги ахборотларни ўз ичига олиши керак:

танлашни ўтказиш шакли;

товарнинг (ишнинг, хизматнинг) батафсил тавсифи;

танлаш ўтказиладиган жойнинг манзили;

иштирокчиларга қўйиладиган талаблар;

давлат буюртмачисининг иштирокчилар билан боғланиш учун алоқа боғловчи шахслар сифатида белгиланган бир ёки бир нечта мансабдор шахсларининг ёки бошқа ходимларининг фамилияси, исми, шарифи, лавозими ва манзили;

иштирокчилар томонидан таклифлар бериш муддати тугайдиган сана ва вақт;

таклифни расмийлаштиришга доир талаблар.

Танлаш ўтказиш тўғрисидаги эълон ва (ёки) танлашда иштирок этиш учун таклиф қонунчиликка зид бўлмаган бошқа ахборотларни ҳам ўз ичига олиши мумкин.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **Танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатлари**

Танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатлари махсус ахборот портали орқали давлат харидларининг электрон тизимида танлаш ўтказилиши тўғрисидаги эълонни жойлаштириш билан бир вақтда давлат буюртмачиси томонидан жойлаштирилади.

Танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатлари қуйидагиларни ўз ичига олади:

танлаш ўтказилиши тўғрисидаги эълонда кўрсатилган ахборот;

ижрочилар билан ҳисоб–китобларни шакллантириш учун фойдаланиладиган валюта, тўлов тартиби ва етказиб бериш шартлари ҳақидаги ахборот;

танлашда иштирок этиш учун таклифни давлат тилида ва, заруриятга қараб, бошқа тилларда тайёрлаш мажбурийлиги тўғрисидаги талаб;

иштирокчиларга танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришларни тақдим этиш тартиби, тақдим этиш муддати бошланадиган ва тугайдиган сана;

техник топшириқ;

таклифларни баҳолаш мезонлари ва кўриб чиқиш тартиби;

танлаш иштирокчилари томонидан коррупция кўринишларига йўл қўймаслик бўйича ариза тақдим этиш мажбурийлиги ҳақидаги талаб.

Танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларида давлат буюртмачиси ҳар бир товар (иш, хизмат) харид қилиш тартиб–таомилининг алоҳида бирлиги сифатида кўриб чиқилишини эълон қилиши мумкин. Бундай ҳолда давлат буюртмачиси турли товарларни (ишларни, хизматларни) етказиб бериш учун танлашнинг бир нечта иштирокчиси билан шартномалар тузиши мумкин, бунда ҳар бир товар (иш, хизмат) учун фақат битта ғолиб аниқланиши мумкин. Ҳар бир товар (иш, хизмат) учун ғолиб харид қилиш тартиб–таомилининг шартларига кўра алоҳида–алоҳида аниқланади.

Танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларига уларнинг ажралмас қисми бўлган шартнома лойиҳаси илова қилинади.

Давлат буюртмачиси харид комиссияси билан келишилган танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларини тасдиқлайди.

Давлат буюртмачиси харид комиссияси билан келишилган ҳолда танлашда иштирок этиш учун таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан бир иш кунидан кечиктирмай танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли. Бунда ушбу танлашда таклифларни тақдим этишнинг тугаш муддати камида уч иш кунига узайтирилади. Шу билан бирга, эълонда кўрсатилган ахборот ўзгартирилган бўлса, танлаш ўтказиш тўғрисидаги эълонга ўзгартиришлар киритилади. Товарларни (ишларни, хизматларни) ўзгартиришга йўл қўйилмайди.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **Танлаш иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби**

Танлаш иштирокчиларининг таклифлари эълонда ва танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларида белгиланган тартибда танлаш ўтказиш тўғрисидаги эълонда кўрсатилган манзил бўйича муҳрланган конвертларда тақдим этилади.

Электрон шаклда танлаш ўтказиш чоғида танлаш иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Таклифда харид объекти бўлган товарнинг эскизи, расми, чизмаси, фотосурати ва бошқа тасвири, нусхаси, намунаси бўлиши мумкин.

Танлаш иштирокчиси тақдим этилаётган ахборот ва ҳужжатларнинг ҳақиқийлиги ва тўғрилиги учун жавобгар бўлади.

Танлаш иштирокчиси фақат битта таклиф беришга ҳақли.

Танлаш учун таклифларни қабул қилиш махсус ахборот портали орқали давлат харидларининг электрон тизимида чоп этилган эълонда кўрсатилган муддат келиши билан тугатилади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

#### **Танлашни ўтказиш**

Агар танлашда иштирок этиш учун таклифларни тақдим этиш муддати тугаган пайтда фақат битта таклиф тақдим этилган ёки бирорта ҳам таклиф тақдим этилмаган бўлса, танлаш ўтказилмаган деб ҳисобланади. Бунда давлат буюртмачиси Қонун талабларига мувофиқ янги танлаш ўтказиши ёхуд электрон дўкон ёки аукцион орқали харидни амалга ошириши мумкин.

Эълонда танлаш ўтказиладиган вақт сифатида кўрсатилган вақтда харид комиссияси танлаш иштирокчилари томонидан берилган таклифлар солинган конвертларни таклифларни баҳолаш учун очади. Келиб тушган таклифлар харид комиссияси томонидан кўриб чиқилади. Танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатлари талабларига мос келмайдиган таклифлар харид комиссияси томонидан рад этилади ва баҳоланмайди. Танлашни ўтказишда иштирокчиларнинг бошланғич нархдан юқори бўлган нарх бўйича таклифлари харид комиссияси томонидан рад этилади ва баҳоланмайди.

Агар харид комиссияси томонидан иштирокчилардан танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларида кўрсатилган талабларга жавоб берадиган камида иккита таклиф олинган бўлса, танлаш ўтказилган деб ҳисобланади.

Иштирокчиларнинг барча таклифлари танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларида кўрсатилган мезонлар асосида баҳоланади ва танлаш ўтказиш баённомасида қайд этилади.

Танлаш иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш муддати таклифлар бериш тугаган пайтдан эътиборан ўн иш кунидан ошиши мумкин эмас.

Харид комиссияси томонидан танлаш иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш учун махсус ишчи гуруҳ ташкил этади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

#### **Танлаш ғолибини аниқлаш**

Таклифларни таққослаш натижаларига кўра харид комиссияси танлаш ғолибини аниқлайди ва танлаш ўтказиш натижаларини баённомада акс эттиради.

Харид комиссиясининг қарори билан танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларида ва таклифда кўрсатилган мезонларга мувофиқ ғолибнинг таклифидан кейинги энг мақбул таклифни тақдим этган иштирокчи сифатида эътироф этилган захирадаги ғолиб аниқланиши мумкин.

Агар икки иш куни ичида танлаш иштирокчилари томонидан танлаш ўтказиш натижалари бўйича эътирозлар келиб тушмаган бўлса, давлат буюртмачиси ва харид комиссияси томонидан ғолиб деб топилган иштирокчи ўртасида шартнома тузилади.

Муҳокама учун белгиланган муддат тугаганидан кейин келиб тушган эътирозлар харид комиссияси томонидан кўриб чиқилмайди.



Танлаш иштирокчилари томонидан танлаш ўтказиш натижалари бўйича эътирозлар келиб тушганда, харид комиссияси эътирозларни кўриб чиқади ва тегишли қарор қабул қилади.

Давлат буюртмачиси томонидан харид комиссиясига тақдим этилган муҳокама натижалари тўғрисидаги ахборот асосида харид комиссиясининг тегишли мажлиси баённомаси расмийлаштирилади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

#### **Танлаш натижаларини расмийлаштириш**

Танлаш натижаларига доир шартнома танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларида ва ўзи билан шартнома тузилаётган танлаш иштирокчиси томонидан тақдим этилган таклифда назарда тутилган шартлар асосида тузилади.

Давлат буюртмачиси томонидан танлаш бўйича харид қилиш ҳужжатларида ғолиб шартноманинг шартлари бажарилиши таъминотини тақдим этганидан кейин шартнома тузилишини назарда тутувчи шарт қўйилиши мумкин.

Ғолиб шартнома тузишни рад этган тақдирда харид комиссияси билан келишган ҳолда ва унинг қарорига асосан заҳирадаги ғолибга ўтилади. Агар харид комиссияси томонидан заҳирадаги ғолиб аниқланган бўлса, шартнома тузиш ва унга доир мажбуриятларни бажариш ҳуқуқи заҳирадаги ғолибга ўтади. Бунда заҳирадаги ғолиб ғолиб томонидан таклиф этилган нарх бўйича (бундан заҳирадаги ғолиб таклиф этган нарх ғолиб томонидан таклиф этилган нархдан паст бўлган ҳоллар мустасно) шартнома тузади ёки шартнома тузишни рад этиши мумкин.

Агар харид комиссияси томонидан заҳирадаги ғолиб аниқланмаган бўлса ёки заҳирадаги ғолиб шартнома тузишни рад этган бўлса, давлат буюртмачиси янги танлаш ўтказиши ёхуд электрон дўкон ёки аукцион орқали харидни амалга ошириши мумкин.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **XXV. Тендер**

#### **Тендер ўтказиш мезонлари**

Тендер воситасидаги харид қуйидаги шартлар бир вақтнинг ўзида бажарилган тақдирда амалга оширилади:

ғолибни аниқлаш мезонлари товарнинг (ишнинг, хизматнинг) нафақат пул билан баҳоланишини, балки миқдорий ва сифат жиҳатидан баҳоланишини ҳам ўз ичига олади;

харидлар халқаро шартнома қоидалари ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида белгиланган харид қилиш тартиб–таомилларини амалга ошириш турларига асосан амалга оширилади.

#### **Тендер ўтказиш бўйича харид комиссияси**

Шартномани бажаришнинг энг яхши шартлари тендер иштирокчиларининг таклифларини баҳолаш бўйича эълон қилинган мезонлар асосида харид комиссияси томонидан аниқланади.

Агар мажлисда харид комиссияси аъзолари умумий сонининг камида учдан икки қисми ҳозир бўлса, харид комиссияси ваколатли ҳисобланади. Барча қабул қилинган қарорлар баённомалар билан расмийлаштирилиши керак.

### **Тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълон**

Тендер воситасидаги харид тўғрисидаги ахборот давлат буюртмачиси томонидан чекланмаган миқдордаги шахсларга махсус ахборот портали орқали давлат харидларининг электрон тизимида, шунингдек давлат буюртмачисининг хоҳишига кўра унинг веб–сайтига ёки унинг юқори турувчи органининг расмий веб–сайтига, шунингдек оммавий ахборот воситаларида тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълонни ва тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларини жойлаштириш йўли билан маълум қилинади.

Тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълон тендер иштирокчиларидан таклифларни қабул қилиш муддати тугайдиган санадан камида ўн икки иш куни ва кўпи билан ўттиз иш куни олдин махсус ахборот портали орқали давлат харидларининг электрон тизимида давлат буюртмачиси томонидан жойлаштирилади.

Тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълон қуйидаги ахборотни ўз ичига олиши керак:

тендерни ўтказиш шакли;

товарнинг (ишнинг, хизматнинг) батафсил тавсифи ва бошланғич нархи;

тендер ўтказиладиган жойнинг манзили;

тендер иштирокчиларига қўйиладиган талаблар;

давлат буюртмачисининг иштирокчилар билан боғланиш учун алоқа боғловчи шахслар сифатида белгиланган бир ёки бир нечта мансабдор шахсларининг ёки бошқа ходимларининг фамилияси, исми, шарифи, лавозими ва манзили;

таклифлар бериш муддати тугайдиган сана ва вақт;

тендер таклифини расмийлаштиришга доир талаблар.

Тендер ўтказиш тўғрисидаги эълон қонунчиликка зид бўлмаган бошқа ахборотни ҳам ўз ичига олиши мумкин.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари**

Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари давлат буюртмачиси томонидан оммавий ахборот воситаларида жойлаштирилади ва потенциал иштирокчиларга тарқатилади.

Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълонда кўрсатилган ахборот;

шартнома баҳосини ва ижрочилар билан ҳисоб–китобларни шакллантириш учун фойдаланиладиган валюта ҳамда тўлов тартиби ҳақидаги ахборот;

тендерда иштирок этиш учун таклифни давлат тилида ва, заруриятга қараб, бошқа тилларда тайёрлаш мажбурийлиги тўғрисидаги талаб;

тендер иштирокчиси таклифининг техник ва нархга оид қисми, уларни баҳолаш тартиби ҳақидаги ахборот;

тендер иштирокчиларига тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришларни тақдим этиш тартиби, тақдим этиш муддати бошланадиган ва тугайдиган сана;

техник топшириқ;

тендер иштирокчилари томонидан коррупция кўринишларига йўл қўймаслик бўйича аризани тақдим этиш мажбурийлиги ҳақидаги талаб.

Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида давлат буюртмачиси ҳар бир товар (иш, хизмат) харид қилиш тартиб–таомилининг алоҳида бирлиги сифатида кўриб чиқирилишини эълон қилиши мумкин. Бундай ҳолда давлат буюртмачиси турли товарларни (ишларни, хизматларни) етказиб бериш учун тендернинг бир нечта иштирокчиси билан шартномалар тузиши мумкин, бунда ҳар бир товар (иш, хизмат) учун фақат битта ғолиб аниқланиши мумкин. Ҳар бир товар (иш, хизмат) учун ғолиб харид қилиш тартиб–таомили шартларига кўра алоҳида–алоҳида аниқланади.

Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларига унинг ажралмас қисми бўлган шартнома лойиҳаси илова қилинади.

Давлат буюртмачиси харид комиссияси билан келишилган тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларини тасдиқлайди.

Давлат буюртмачиси харид комиссияси билан келишилган ҳолда тендерда иштирок этиш учун таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан камида бир иш куни олдин тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли. Бунда ушбу тендерда таклифлар бериш тугайдиган муддат камида ўн иш кунига узайтирилади. Шу билан бир вақтда, агар эълонда кўрсатилган ахборот ўзгартирилган бўлса, тендер ўтказиш тўғрисидаги эълонга ўзгартишлар киритилади. Товарнинг (ишнинг, хизматнинг) номини ўзгартиришга йўл қўйилмайди.

Тендер иштирокчиси давлат буюртмачисига тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришлар бериш тўғрисида сўров юборишга ҳақли. Мазкур сўров келиб тушган санадан эътиборан икки иш куни ичида давлат буюртмачиси, агар ушбу сўров давлат буюртмачисига таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан камида икки иш куни олдин келиб тушган бўлса, тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларининг қоидаларига доир тушунтиришларни юборади. Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларининг қоидаларига доир тушунтиришлар уларнинг мазмун–моҳиятини ўзгартирмаслиги керак.

Давлат буюртмачиси тузилган шартномалар, импорт контрактлари ва уларга қўшимча келишувларнинг харид қилиш ҳужжатларига мувофиқлиги ва ҳақиқийлиги учун жавобгар бўлади.

Халқаро шартнома қоидалари ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида белгиланган тегишли қўшимча мезонлар ҳам ушбу бўлим доирасида амал қилади ва қўлланиши мумкин.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **Тендер иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби**

Тендер иштирокчиларининг таклифлари эълонда ва тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида белгиланган тартибда тендер ўтказиш тўғрисидаги эълонда кўрсатилган манзил бўйича муҳрланган конвертларда тақдим этилади.

Электрон шаклда тендер ўтказиш чоғида тендер иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Таклифда харид объекти бўлган товарнинг эскизи, расми, чизмаси, фотосурати ва бошқа тасвири, нусхаси, намунаси бўлиши мумкин.

Тендер иштирокчиси тақдим этилаётган ахборот ва ҳужжатларнинг ҳақиқийлиги ва тўғрилиги учун жавобгар бўлади.

Тендер иштирокчиси фақат битта таклиф беришга ҳақли.

Тендерда иштирок этиш учун таклифларни қабул қилиш махсус ахборот портали орқали харидларнинг электрон тизимида чоп этилган эълонда кўрсатилган муддат келиши билан тугатилади.

Агар таклифлар бериш муддати тугаган вақтда тендер иштирокчиларидан камида иккита таклиф олинган бўлса, тендер иштирокчиларининг таклифлари харид комиссияси томонидан кўриб чиқилади.

Тендерда битта иштирокчи иштирок этган ёки ҳеч ким иштирок этмаган бўлса, тендер ўтказилмаган деб топилади. Бундай ҳолда давлат буюртмачиси харид қилиш тартиб-таомилини айтиш шартларида ҳамда товарга (ишга, хизматга) доир айтиш шартлари ва талабларга мувофиқ такроран амалга ошириш шарт. Товарга (ишга, хизматга) доир баҳолаш шартлари, мезонлари ва талабларни ўзгартириш зарур бўлганда, харид комиссияси асосларни кўрсатган ҳолда тегишли қарорни қабул қилади. Тендер иштирокчиси бундай таклифларни бериш муддати тугагунига қадар берилган таклифни қайтариб олишга ёки унга ўзгартишлар киритишга ҳақли.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

#### **Тендер иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш**

Тендер иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш муддати таклифлар бериш тугаган пайтдан эътиборан қирқ беш иш кунидан ошиши мумкин эмас.

Агар таклиф ушбу Қонуннинг ва тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларининг талабларига мувофиқ келса, у тегишли тарзда расмийлаштирилган деб топилади.

Агар таклифни киритган тендер иштирокчиси белгиланган талабларга мос келмаса ёки тендер иштирокчисининг таклифи тегишли тарзда расмийлаштирилмаган бўлса, шунингдек тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари талабларига мувофиқ келмаса, харид комиссияси таклифни рад этади.

Эълонда тендер ўтказиш вақти сифатида кўрсатилган вақтда харид комиссияси тендер иштирокчилари томонидан тақдим этилган таклифлар солинган конвертларни таклифларни баҳолаш учун очади. Агар таклифлар солинган конвертлар белгиланган вақтда очилмаган бўлса, давлат буюртмачиси тендер иштирокчиларига ушбу ҳолат юзасидан асослантилган тушунтириш берган ҳолда, таклифлар солинган конвертлар очиладиган вақт ҳақида хабарнома юборилишини. Бунда таклифлар солинган конвертлар очиладиган дастлабки белгиланган вақт ва кейинги вақт оралиғидаги муддат беш иш кунидан ошмаслиги керак.

Тендер таклифлари солинган конвертларни очиш жараёни вақтида давлат буюртмачиси томонидан видеоёзув амалга оширилади ҳамда конвертларни очиш жараёнида иштирокчиларнинг тақдим этган барча ҳужжатлари ва тижорат таклифининг нархи ўқиб эшиттирилади, бундан тендер электрон шаклда ўтказиладиган ҳоллар мустасно.

Тендер иштирокчиси томонидан тақдим этилган ҳужжатлардаги ахборотнинг ишончсиз эканлиги аниқланган тақдирда, харид комиссияси бундай иштирокчини харид қилиш тартиб-таомилининг исталган босқичида тендерда иштирок этишдан четлатишга ҳақли.

Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида кўрсатилган мезонлар асосида тендер ҳолибини аниқлаш учун харид комиссияси рад этилмаган таклифларни баҳолашни амалга оширади.

Биринчи босқичда тендер иштирокчиси таклифининг техник қисмини баҳолаш амалга оширилади. Харид комиссиясининг тендер таклифининг техник қисмини баҳолаш бўйича

қарори баённома билан расмийлаштирилади, баённомада тендернинг биринчи босқичини баҳолаш якунлари кўрсатилади.

Тендернинг иккинчи босқичи тендернинг биринчи босқичидан ўтган камида икки нафар иштирокчининг таклифлари мавжуд бўлганда ўтказилади.

Тендернинг иккинчи босқичида таклифнинг нархга оид қисми очилади ва баҳоланади. Харид комиссиясининг тендер таклифининг нархга оид қисмини баҳолаш бўйича қарори баённома билан расмийлаштирилади, баённомада тендернинг иккинчи босқичи ҳолиби аниқланади. Тендерда иштирокчиларнинг нархи бошланғич нархдан юқори бўлган таклифлари харид комиссияси томонидан рад этилади ва баҳоланмайди.

Тендер иштирокчисининг ваколатли вакили таклифлар солинган конвертларни очиш тартиб–таомилида иштирок этишга ҳақли.

Таклифларни кўриб чиқиш натижалари бўйича:

биринчи босқичда — агар харид комиссияси барча таклифларни рад этган бўлса ёки фақат битта таклиф тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари талабларига мувофиқ келса;

иккинчи босқичда — агар харид комиссияси барча таклифларни рад этган бўлса, тендер ўтказилмаган деб топилади.

Харид қилинаётган товарнинг (ишнинг, хизматнинг) техник хусусиятларидан келиб чиқиб, тендер бир босқичда ўтказилиши мумкин. Бунда давлат буюртмачиси бу ҳақда тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида кўрсатиши керак. Мазкур ҳолатда тендер таклифининг техник ва нархга оид қисмларини очиш ҳамда баҳолаш бир вақтнинг ўзида амалга оширилади.

Тендер бир босқичда ўтказилганда, агар харид комиссияси барча таклифларни рад этган бўлса ёки фақат битта таклиф тендер бўйича харид қилиш ҳужжатлари талабларига мувофиқ келса, тендер ўтказилмаган деб топилади.

Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида ва таклифда кўрсатилган мезонлар асосида шартномани бажаришнинг энг яхши шартларини таклиф қилган тендер иштирокчиси ҳолиб деб топилади.

Тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида ва таклифда кўрсатилган мезонларга мувофиқ ҳолибнинг таклифидан кейинги энг мақбул таклифни тақдим этган деб топилган иштирокчи харид комиссиясининг қарори билан захирадаги ҳолиб деб белгиланиши мумкин.

Агар тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида тендернинг ҳар бир товари (иши, хизмати) харид қилиш тартиб–таомилининг алоҳида бирлиги сифатида кўриб чиқилиши назарда тутилган бўлса, харид комиссияси ҳолибни тендернинг ҳар бир предмети бўйича аниқлайди.

Таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш натижалари таклифларни кўриб чиқиш ҳамда баҳолаш баённомасида қайд этилади.

Таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомасида қуйидаги ахборот бўлиши керак: тендер таклифлари кўриб чиқиладиган ҳамда баҳоланадиган сана ва вақт тўғрисидаги; ҳозир бўлган харид комиссияси аъзоларининг ва тендер иштирокчилари ваколатли вакиллариининг таркиби ҳақидаги;

таклифлари кўриб чиқилган тендер иштирокчилари тўғрисидаги;

таклифлари уларни рад этишнинг аниқ сабаблари кўрсатилган ҳолда рад этилган тендер иштирокчилари ҳақидаги;

тендер ҳолиби тўғрисида қабул қилинган қарор ҳақидаги;

тендер ҳолибининг номи (юридик шахс учун), фамилияси, исми, отасининг исми (жисмоний шахс учун), турган жойи (почта манзили).

Тендер босқичларида таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомаси харид комиссиясининг ҳозир бўлган барча аъзолари томонидан имзоланади ҳамда ундан олинган

кўчирма баённома имзоланган кундан эътиборан уч иш куни ичида давлат харидларининг электрон тизимида эълон қилинади.

Тендернинг исталган иштирокчиси таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомаси эълон қилинганидан кейин давлат буюртмачисига тендер натижалари бўйича тушунтиришларни тақдим этиш тўғрисида сўров юборишга ҳақли. Давлат буюртмачиси бундай сўров келиб тушган санадан эътиборан уч иш куни ичида тендер иштирокчисига тегишли тушунтиришларни тақдим этади.

Давлат буюртмачиси ва харид комиссияси таклифларни қабул қилиш тугайдиган пайтга қадар уларни муҳокама қилишга ҳақли эмас.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

### **Тендер натижалари бўйича шартнома тузиш**

Тендер натижалари бўйича шартнома тендер бўйича харид қилиш ҳужжатларида ва шартнома тузилаётган тендер иштирокчиси томонидан берилган таклифда кўрсатилган шартлар асосида тузилади.

Ғолиб шартнома тузишдан бош тортган тақдирда унга закат суммаси қайтариб берилмайди. Агар харид комиссияси томонидан захирадаги ғолиб аниқланган бўлса, шартнома тузиш ва унга доир мажбуриятларни бажариш ҳукуқи захирадаги ғолибга ўтади. Бунда захирадаги ғолиб ғолиб томонидан таклиф этилган нархда (бундан захирадаги ғолиб таклиф этган нарх ғолиб томонидан таклиф этилган нархдан паст бўлган ҳоллар мустасно) шартнома тузади ёки шартнома тузишдан бош тортиши мумкин. Агар харид комиссияси томонидан захирадаги ғолиб аниқланмаган бўлса ёки захирадаги ғолиб шартнома тузишдан бош тортса, давлат буюртмачиси янги тендер ўтказди.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ва ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмаларида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилигида ва ушбу бўлимда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ва қоидалари ХМИ/ХХМТ харид қилиш бўйича қўлланмалари қўлланилади ёки ушбу бўлимга қўшимча тарзда амалда тадбиқ этилади.

## **XXVI. Яқунловчи қоидалар**

### **Низоларни ҳал этиш**

Харидлари соҳасида юзага келадиган низолар қонунчиликда белгиланган тартибда ҳал этилади.

### **Давлат харидлари тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик**

Харидлар субъектлари ва уларнинг мансабдор шахслари Қонунга ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига, шунингдек коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги қонунчиликка мувофиқ давлат харидлари тўғрисидаги қонунчиликка риоя этилиши ва шартнома бўйича ўз зиммасига юклатилган мажбуриятлар лозим даражада бажарилиши учун жавобгар бўлади.

Давлат харидлари тўғрисидаги қонунчиликни бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

Комиссия ўз қарорларининг асослилиги ва ҳолислиги учун жавобгардир.